

Sygn. akt II CSK 25/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Szanciło (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Grela

SSN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa T. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w W.
Oddział w T.

o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 19 września 2019 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 20 sierpnia 2018 r., sygn. akt II Ca (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 stycznia 2018 r. Sąd Rejonowy w P. oddalił powództwo T. sp. z o.o. w Ł. (dalej: T.) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. (dalej: ZUS) o uzgodnienie z rzeczywistym stanem prawnym treści ksiąg wieczystych nr (...) i (...), prowadzonych przez Sąd Rejonowy w P. VI Wydział Ksiąg Wieczystych dla nieruchomości położonych w M. przy ul. D. – poprzez wykreślenie z działów IV hipoteki przymusowej łącznej zwykłej, ustanowionej na rzecz wierzyciela hipotecznego, tj. pozwanego, w wysokości 805.287,84 zł na zabezpieczenie roszczeń wierzyciela zawartych w tytule wykonawczym z dnia 26 maja 1994 r.

Sąd Rejonowy wskazał, że powód jest użytkownikiem wieczystym ww. nieruchomości, stanowiących własność Skarbu Państwa. Prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której urządzona jest KW nr (...), jest obciążone hipoteką przymusową zwykłą dla zabezpieczenia wierzytelności zawartych w ww. tytule wykonawczym, a prawo użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której urządzona jest KW nr (...) – hipoteką przymusową łączną zwykłą dla zabezpieczenia wierzytelności zawartych w tym tytule wykonawczym. Wierzycielem hipotecznym w obu wypadkach jest ZUS.

W porozumieniu zawartym w dniu 28 kwietnia 1994 r. pomiędzy ZUS a Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowym „M.” w M. i Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowym „B.” w M. ustalono, że spłata należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne pracowników i Fundusz Pracy, a także odsetek za zwłokę będzie następować w ratach. Płatność rat miała następować do 20-go dnia każdego miesiąca. W pismach z dnia 16 września 1996 r. i 4 października 1996 r. ZUS poinformował, że wyraził zgodę, aby te podmioty spłacały zadłużenie z tytułu składek i odsetek za zwłokę w ramach układu ratalnego; spłata zadłużenia została rozłożona na 6 lat.

Sąd Rejonowy uznał, że podstawę prawną roszczenia powoda stanowił art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (aktualnie: t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1916 ze zm.; dalej: u.k.w.h.), a spór sprowadzał

się jedynie do oceny natury prawnej. Podkreślił, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepis art. 77 u.k.w.h. jest wyjątkiem od art. 117 k.c., który odmiennie reguluje skutki przedawnienia roszczeń. Hipoteka chroni bowiem wierzyciela przed negatywnymi skutkami przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Przedawnienie takiej wierzytelności pociąga za sobą tylko skutki w sferze obligacyjnej. Z samej istoty zabezpieczenia hipotecznego wynika zagwarantowanie wierzycielowi możliwości zaspokojenia jego roszczenia niezależnie od okoliczności, jakie mogą się w przyszłości pojawić, w tym ryzyka związanego z ewentualnym przedawnieniem tak zabezpieczonej wierzytelności. Zobowiązanie (wierzytelność) wskutek przedawnienia nie wygasa, a jedynie odpada obowiązek świadczenia (zobowiązanie naturalne); nadal istnieje hipoteka – przestaje bowiem istnieć jedynie w przypadku wygaśnięcia (unicestwienia) samej wierzytelności, którą zabezpiecza, bądź – co do zasady – w razie unicestwienia samej nieruchomości, jako przedmiotu, na którym rzeczowo w ten sposób taką wierzytelność zabezpieczono. Pozwany, jako wierzyciel hipoteczny, nadal jest uprawniony – pomimo przedawnienia wierzytelności – zaspokajać się, ale po upływie terminu przedawnienia wyłącznie z przedmiotu zabezpieczenia, tj. prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, których wieczystym użytkownikiem jest powód (bez należności ubocznych – art. 77 zd. 2 u.k.w.h.). Podstawę do wykreślenia hipotek stanowiłoby, co najwyżej, oświadczenie pozwanego o zrzeczeniu się przedmiotowych wierzytelności. Bez znaczenia pozostaje przy tym, o jaką wierzytelność chodzi i jaki podmiot jest wierzycielem (jego formalnoprawny status). Zatem każdy, kto nabywa nieruchomość (prawo użytkowania wieczystego) obciążoną hipoteką musi liczyć się z ryzykiem żądania zabezpieczenia tak zabezpieczonych wierzytelności przez wierzyciela tych wierzytelności i nie może się skutecznie powoływać na przedawnienie tych wierzytelności względem wierzyciela w zakresie, w jakim wierzyciel posiada roszczenie do ich zaspokojenia w zakresie określonym w art. 77 u.k.w.h.

W wyniku apelacji wniesionej przez powoda Sąd Okręgowy w P., wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2018 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uzgodnił treść KW nr (...) i KW nr (...) z rzeczywistym stanem prawnym i nakazał wykreślenie w

dziale IV tych ksiąg hipoteki przymusowej łącznej zwykłej w wysokości 805.287,84 zł, ustanowionej na rzecz wierzyciela hipotecznego ZUS Oddział w T. na zabezpieczenie roszczeń wierzyciela zawartych w tytule wykonawczym z dnia 26 maja 1994 r. oraz orzekł o kosztach procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy zgromadził wyczerpujący materiał dowodowy w sprawie i prawidłowo go ocenił. Uznał za bezsporną okoliczność, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką uległa przedawnieniu, a skoro tak, to zgodnie z art. 59 § 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (aktualnie: t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.; dalej: „ord. pod.”) w zw. z art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 300 ze zm.; dalej jako: „u.s.u.s.”) wierzytelność wygasła. Do należności z tytułu składek stosuje się bowiem odpowiednio art. 59 § 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9 ord. pod., zgodnie z którym zobowiązanie do zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne wygasa w całości lub w części wskutek zapłaty, potrącenia, zaliczenia nadpłaty lub zaliczenia zwrotu składek, umorzenia zaległości oraz przedawnienia. Ten katalog ma charakter zamknięty, co oznacza, że zobowiązanie składkowe może wygasnąć tylko z wymienionych powodów.

Sąd Okręgowy podkreślił, że zgodnie z zasadą akcesoryjności hipoteka zależy od wierzytelności, którą zabezpiecza. Wygaśnięcie wierzytelności, zgodnie z art. 94 u.k.w.h., co do zasady, powoduje wygaśnięcie hipoteki, przy czym przyczyna wygaśnięcia wierzytelności nie ma znaczenia. Jeżeli, jak w niniejszej sprawie, hipoteka zabezpiecza należności publicznoprawne, konieczne jest uwzględnienie odpowiednich przepisów prawa publicznego. Podstawą wygaśnięcia hipoteki zabezpieczającej należność publicznoprawną jest wygaśnięcie zobowiązania, z którego należność ta wynika. Pierwszorzędne znaczenie ma kwestia, czy wierzytelność z tytułu niezapłaconych składek na ubezpieczenie społeczne wygasła. Rozstrzyga o tym art. 31 u.s.u.s. w zw. z art. 59 § 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9 ord. pod. Do hipoteki zabezpieczającej należność z tytułu składek nie ma zastosowania art. 77 u.k.w.h., bowiem kwestie objęte tym przepisem są uregulowane w przepisie szczególnym, tj. art. 24 ust. 4-6 u.s.u.s., z którego wynika, że nie ulegają przedawnieniu należności z tytułu składek zabezpieczonych hipoteką

lub zastawem, jednakże po upływie terminu przedawnienia należności te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu do wysokości zaległych składek i odsetek za zwłokę liczonych od dnia przedawnienia. W ocenie Sądu II Instancji przepis art. 24 ust. 5 u.s.u.s. jest niezgodny z Konstytucją RP i nie powinien być stosowany.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku w całości wniósł pozwany, zarzucając niezastosowanie art. 77 u.k.w.h. i przyjęcie, że w sprawie ma zastosowanie art. 24 ust 4-6 u.s.u.s., z którego wynika, iż nie ulegają przedawnieniu należności z tytułu składek zabezpieczonych hipoteką lub zastawem, jednakże po upływie terminu przedawnienia należności te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu do wysokości zaległych składek i odsetek za zwłokę liczonych od dnia przedawnienia, przy czym – w ocenie Sądu II instancji – przepis art. 24 ust 5 u.s.u.s. jest niezgodny z Konstytucją RP i nie powinien być stosowany.

Wskazując na powyższy zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i rozstrzygnięcie sprawy co do istoty i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Problematyka w niniejszej sprawie dotyczyła kwestii skutków przedawnienia wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie i koncentrowała się przede wszystkim na możliwości zastosowania art. 77 u.k.w.h., zgodnie z którym przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej, przy czym tego przepisu nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne. Bezsporne było bowiem, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką w opisanych wcześniej księgach wieczystych uległa przedawnieniu. Przedawnienie wierzytelności hipotecznej wywołuje skutki tylko w sferze obligacyjnej. Oznacza to, że jeżeli dłużnik jest dłużnikiem rzeczowym i dojdzie do przedawnienia wierzytelności, to będzie odpowiadał tylko rzeczowo. Właściciel nieruchomości, który jest jednocześnie

dłużnikiem osobistym, może bronić się przed żądaniem wierzyciela hipotecznego zarzutem przedawnienia wierzytelności głównej w zakresie zaspokojenia z innych składników majątkowych niż obciążona nieruchomości. Skutki przedawnienia wierzytelności hipotecznej polegają na tym, że właściciel przedmiotu hipoteki nie może skutecznie podnieść wobec wierzyciela hipotecznego zarzutu przedawnienia wierzytelności zabezpieczonej hipoteką. Wierzyciel hipoteczny może domagać się zapłaty tytułem zaspokojenia swej wierzytelności m.in. od właściciela przedmiotu obciążonego hipoteką, którego obowiązek, odpowiadający uprawnieniu wierzyciela do zaspokojenia się z przedmiotu hipoteki, polega na zapłacie, a nie na znoszeniu egzekucji kierowanej do tego podmiotu (zob. wyrok SN z dnia 20 lutego 2018 r., V CSK 212/17, niepubl.).

Powołany przepis (art. 77 u.k.w.h.) został uznany za zgodny z Konstytucją RP (zob. wyrok TK z dnia 15 maja 2019 r., SK 31/17, Dz.U. z 2019 r., poz. 980). Bezsporne było przy tym, że wierzytelność zabezpieczona hipotecznie dotyczyła należności ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. W związku z tym zastosowanie ma art. 24 ust. 4 u.s.u.s., określający termin przedawnienia należności z tytułu składek, jak i art. 24 ust. 5 tej ustawy, zgodnie z którym nie ulegają przedawnieniu należności z tytułu składek zabezpieczone hipoteką lub zastawem, jednakże po upływie terminu przedawnienia należności te mogą być egzekwowane tylko z przedmiotu hipoteki lub zastawu do wysokości zaległych składek i odsetek za zwłokę liczonych do dnia przedawnienia. Jest to przepis analogiczny do art. 77 u.k.w.h. Istotne jest przy tym, że z uwagi na treść art. 31 u.s.u.s. do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio m.in. art. 59 § 1 pkt 9 ord. pod., który określa skutek przedawnienia zobowiązania podatkowego w całości lub w części – tym skutkiem jest wygaśnięcie takiego zobowiązania, co stanowi wyjątek od ogólnej zasady prawa cywilnego, że takie zobowiązanie staje się tzw. zobowiązaniem naturalnym (niezupełnym). Jest to więc przepis szczególny w stosunku do art. 117 § 2 k.c.

Jest to istotne, gdyż hipoteka ma charakter akcesoryjny w stosunku do wierzytelności, którą zabezpiecza. Wyrazem tej zasady jest art. 94 u.k.w.h., zgodnie z którym wygaśnięcie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą wygaśnięcie hipoteki, chyba że z danego stosunku prawnego mogą powstać

w przyszłości kolejne wierzytelności podlegające zabezpieczeniu. Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, z punktu widzenia tego przepisu przyczyna wygaśnięcia wierzytelności nie ma znaczenia, co oznacza, że nie musi mieć ona charakteru cywilnoprawnego. Taką przyczyną może być również przedawnienie wierzytelności publicznoprawnej zabezpieczonej hipotecznie, co – zgodnie z art. 59 § 1 pkt 9 ord. pod. w zw. z art. 24 ust. 5 u.s.u.s. – powoduje jej wygaśnięcie.

Pierwowzorem omawianego rozwiązania w zakresie ogólnych skutków przedawnienia wierzytelności zobowiązań podatkowych zabezpieczonej hipoteką był art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 1980 r. o zobowiązaniach podatkowych (t.j. Dz.U. z 1993 r., nr 108, poz. 468 ze zm.), w świetle którego nie ulegały przedawnieniu zaległości podatkowe zabezpieczone na nieruchomości. Jednakże po upływie 5-letniego terminu, liczonego od końca roku, w którym upłynął termin płatności podatku, zaległości te mogły być egzekwowane tylko z tej nieruchomości. Po wejściu w życie ordynacji podatkowej, w art. 70 § 6 wprowadzono unormowanie, stosownie do którego nie ulegały przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką, jednakże po upływie terminu przedawnienia zaległość podatkowa może być egzekwowana tylko z przedmiotu hipoteki. Ten przepis obowiązywał do końca 2002 r., a od początku 2003 r. wszedł w życie art. 70 § 8 ord. pod., o treści analogicznej, przy czym do zobowiązań podatkowych zabezpieczonych hipoteką dodano zobowiązania podatkowe zabezpieczone zastawem skarbowym. Przepis art. 70 § 6 ord. pod., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 1998 r. do dnia 31 grudnia 2002 r., został uznany za niezgodny z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP (wyrok TK z dnia 8 października 2013 r., SK 40/12, Dz.U. z 2013 r., poz. 1313). W uzasadnieniu, jedynie na marginesie, Trybunał odniósł się od kwestii zmiany przepisów, a więc nowego art. 70 § 8 ord. pod., tj. że mają do niego odpowiednie zastosowanie te same zastrzeżenia konstytucyjne, które zostały podniesione w powołanym wyroku.

Nie ma konstytucyjnych przeszkód, by ustawodawca modyfikował zasady przedawniania zobowiązań podatkowych, a nawet wydłużał pierwotnie ustalone terminy, z tym jednak zastrzeżeniem, że nie może to odnosić się do zobowiązań już wygasłych na podstawie przepisów dotychczas obowiązujących. Innymi słowy, dopóki zobowiązanie skutecznie nie wygasło, dopóty prawodawca władny jest

określić nową (dłuższą lub krótszą) barierę czasową. Taka modyfikacja nie stanowi niedopuszczalnej ingerencji w prawa nabyte, chronione przez art. 2 Konstytucji RP (zob. szerzej wyrok TK z dnia 21 czerwca 2011 r., P 26/10, OTK-A 2011, nr 5, poz. 43). Takie modyfikacje wprowadzał ustawodawca w unormowaniach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, przy czym nie ma racji skarżący, że skoro utraciła moc ustawa o zobowiązaniach podatkowych, to wprost powinien mieć zastosowanie art. 77 u.k.w.h. Istotne jest bowiem, że został wprowadzony przepis szczególny, tj. art. 24 ust. 5 u.s.u.s., który dotyczy wierzytelności publicznoprawnej zabezpieczonej hipotecznie. Została więc wprowadzona norma (od dnia 1 stycznia 2003 r.; zob. ustawę nowelizującą z dnia 18 grudnia 2002 r.; Dz.U. nr 241, poz. 2074), która uregulowała kwestię związaną z wierzytelnościami (należnościami) z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne zabezpieczonymi hipotecznie. Ustawa nowelizująca nie zawierała żadnych przepisów intertemporalnych w tym zakresie, co oznacza, że jej przepisy mają zastosowanie od momentu wejścia w życie, a więc również do hipotek zabezpieczających wierzytelności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne ustanowionych przed dniem 1 stycznia 2003 r. stosuje się wprost art. 24 ust. 5 u.s.u.s. Poza tym, gdyby przyjąć argumentację pozwanego, wówczas do hipotek zabezpieczających wskazane wierzytelności ustanowionych przed dniem 1 stycznia 2003 r. należałoby stosować art. 77 u.k.w.h., zaś ustanowionych po tym dniu – art. 24 ust. 5 u.s.u.s. Takie zróżnicowanie nie ma uzasadnienia w przepisach prawa.

Sąd Okręgowy wskazał, że art. 24 ust. 5 u.s.u.s. jest niezgodny z Konstytucją RP i nie powinien być stosowany. Skarżący zarzucił, że nie można podzielić tego stanowiska, z czym aktualnie należy się zgodzić. Po pierwsze, Sąd ten nie uzasadnił w żaden sposób swojego stanowiska. Należy podkreślić, że jeżeli sąd *meriti* wyraża tego typu pogląd, powinien je bardzo dokładnie uzasadnić, tym bardziej, że jak dotąd ten przepis, w przeciwieństwie do art. 70 § 6 ord. pod., nie został uznany za niezgodny z Konstytucją RP, podczas gdy zasadą jest domniemanie konstytucyjności przepisu do momentu, w którym nie zostanie stwierdzona jego niekonstytucyjność.

Po drugie, zgodnie z art. 188 pkt 3 Konstytucji RP wyłącznie Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach zgodności przepisów prawa, wydawanych przez

centralne organy państwowe, z Konstytucją RP. W Polsce został wprowadzony jednolity model w zakresie kontroli konstytucyjnej; w tym celu został powołany specjalny Trybunał. Oznacza to, że każdy sąd może przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z m.in. Konstytucją RP, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem (art. 193 Konstytucji RP). Trybunał Konstytucyjny konsekwentnie wyklucza możliwość odmowy zastosowania przez sąd ustawy w oparciu o zasadę bezpośredniego stosowania Konstytucji RP. W żadnym wypadku podstawą odmowy zastosowania przez sąd określonych przepisów ustawowych nie może być zasada bezpośredniego stosowania Konstytucji (art. 8 ust. 2 Konstytucji RP). Bezpośredniość jej stosowania nie oznacza bowiem kompetencji do kontroli konstytucyjności (wyrok TK z dnia 31 stycznia 2001 r., P 4/99, OTK 2001, nr 1, poz. 5). Co istotne, sądy mogą w sposób wiążący rozstrzygać wyłącznie na poziomie kolizji norm. W wypadku niejednoznaczności przepisów lub wewnętrznych sprzeczności występujących w systemie prawa (pozioma sprzeczność przepisów) organy stosujące prawo (stające wobec dylematu, który z kolidujących przepisów zastosować) muszą w drodze interpretacji same usunąć istniejące kolizje. O ile Trybunał Konstytucyjny orzeka tylko w wypadku kolizji pionowych (sprzeczność z aktem wyższej rangi), o tyle sądy i organy bezpośrednio stosujące prawo są zobowiązane – w wypadku dostrzeżenia sprzeczności horyzontalnej, niejednoznaczności, interferencji normowania – doprowadzić w drodze interpretacji do ładu legislacyjnego i usunięcia sprzeczności w drodze interpretacji (wyrok TK z dnia 13 marca 2007 r., K 8/07, OTK-A 2007, nr 3, poz. 26). Badanie w zakresie pionowej sprzeczności przepisów należy do wyłącznej kompetencji Trybunału Konstytucyjnego.

Po trzecie, wyrazem powyższego jest pytanie Sądu Okręgowego w G.. w przedmiocie zgodności z Konstytucją RP przepisu, którego zastosowanie wyłączył w niniejszej sprawie Sąd II instancji, tj. art. 24 ust. 5 u.s.u.s. Sprawa została zarejestrowana pod sygn. P 2/18 i oczekuje na rozpoznanie. W związku z tym nie ma uzasadnienia pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 20 lutego 2018 r. (V CSK 230/17, OSNC-ZD 2018, nr D, poz. 69).

Po czwarte, od odpowiedzi Trybunału Konstytucyjnego na powyższe pytanie będzie zależała kolejna kwestia. Jak wskazano, art. 24 ust. 5 u.s.u.s. stanowi unormowanie szczególne wobec art. 77 u.k.w.h., co również podkreślała strona powodowa. Jeżeli zatem ten przepis szczególny zostanie uznany za niezgodny z Konstytucją RP, z systemu prawnego zostanie wyeliminowany *lex specialis*. W takiej sytuacji kwestię zabezpieczenia wierzytelności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne należy rozważyć w kontekście normy ogólnej. Sąd Okręgowy w ogóle tej kwestii nie rozważył, albowiem wskazał, że „art. 77 u.k.w.h. nie ma zastosowania, bowiem kwestie objęte tym przepisem uregulowane są w przepisach szczególnych – art. 24 ust. 4-6 u.s.u.s.”. Innymi słowy, nie zastosował normy ogólnej, gdyż istnieje norma szczególna, uznając następnie, że art. 24 ust. 5 u.s.u.s. jest niezgodny z Konstytucją RP i nie powinien być stosowany. Taki pogląd jest wewnętrznie sprzeczny, albowiem nie zostało w żaden sposób wyjaśnione, dlaczego w takiej sytuacji nie ma zastosowania art. 77 u.k.w.h. Powoduje to również, że nie jest wiadome, jakie przepisy stanowiły ostatecznie podstawę rozstrzygnięcia Sądu II instancji.

Nie sposób więc podzielić na chwilę obecną stanowiska Sądu Okręgowego wyrażonego w zaskarżonym orzeczeniu. Skarżący częściowo zasadnie zarzucił naruszenie art. 77 u.k.w.h., w świetle poglądu zaprezentowanego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co skutkowało uznaniem skargi kasacyjnej za zasadną.

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 398¹⁵ zd. 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.